

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันเทนนิสนับว่าเป็นกีฬาที่ได้รับความนิยมและความสนใจกันอย่างแพร่หลาย เห็นได้จากมีการจัดการแข่งขันในหลายๆรายการ ไม่ว่าจะเป็นระดับเยาวชนและระดับประชาชนทั่วไป ตลอดจนมีการส่งเสริมและสนับสนุนจากทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้วงการเทนนิสของประเทศไทยก้าวสู่ระบบอาชีพ บางรายการมีการนำเอาทีมชั้นนำจากต่างประเทศเข้ามาแข่งขัน มาประลองกับทีมชาติไทย เช่น รายการ “กราคาซูบเปอร์ทัวร์” เพื่อให้ นักกีฬาเทนนิสไทยได้เรียนรู้และพัฒนา ด้านทักษะยุทธวิธีวิธีการเล่นและเพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของกีฬาเทนนิส จะเห็นได้จากการที่มีผู้ให้ความสนใจเข้าชมกันเป็นจำนวนมาก

กีฬาเทนนิส ได้รับความนิยมอย่างมากทั้งในเมืองไทยและต่างประเทศ ซึ่งจะมีการจัดการแข่งขันชิงแชมป์นานาชาติ และชิงแชมป์เอเชีย เช่นรายการแข่งขันเทนนิสไทยแลนด์โอเพ่น การแข่งขันเทนนิสควิลด์เป็นต้น ในประเทศไทยมีการส่งเสริมกีฬาเทนนิสทั้งในด้านการอบรมกฎกติกา การแข่งขันสำหรับผู้ตัดสิน การอบรมพัฒนาผู้ฝึกสอน และการฝึกซ้อมนักกีฬา รวมทั้งการดำเนินการจัดการแข่งขันเพื่อพัฒนากีฬาเทนนิสไทยให้มีความสามารถทัดเทียมนานาชาติทั้งในเอเชียและในระดับโลก

ในประเทศไทยมีจัดการแข่งขันกีฬานีตนี้ทั้งในกรุงเทพและต่างจังหวัดเป็นประจำทุกเดือนเป็นผลทำให้มีเยาวชนและประชาชนมากมายหันมาเล่นเทนนิสและมุ่งหวังเป็นนักกีฬาเทนนิสกันเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับกีฬาเทนนิสเป็นกีฬาที่มีความตื่นเต้นและสนุกสนานตลอดเกมการแข่งขัน และมีกฎกติการายาที่เป็นสากล เพื่อมุ่งหวังให้มีการเตรียมตัวสำหรับการแข่งขันกีฬาเทนนิสในอนาคต และ มีการพัฒนากีฬาเทนนิสให้เกิดความเจริญก้าวหน้า อีกทั้งเป็นการส่งเสริมให้ผู้คนหันมาออกกำลังกายเพื่อให้มีสุขภาพอนามัยที่ดี มีจิตใจที่เปี่ยมไปด้วยความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา และอาศัยปัจจัยทางการกีฬาก้าวไปสู่ความสำเร็จ โดยเฉพาะความสำเร็จในการแข่งขัน ซึ่งปัจจัยที่สำคัญหรือองค์ประกอบต่างๆที่สำคัญ ได้แก่ สมรรถภาพทางด้านร่างกาย สมรรถภาพทางด้านจิตใจและไหวพริบ ความสามารถทางด้านทักษะเฉพาะตัว และกลยุทธ์ในการเล่น ตลอดจนความสนใจเกี่ยวกับการปรับตัวเพื่อสู่ความเป็นเลิศ (Resilience) ในกีฬานีตนี้ โดยเฉพาะในเด็กและเยาวชน

จากการศึกษาพบว่า เด็กสามารถพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะ (Competent) และปรับตัวได้ดี (Well - Adjusted) ถึงแม้ว่าเด็กจะเติบโตภายใต้ข้อจำกัดที่แตกต่างกันเช่นเด็กที่เกิดมาในครอบครัวที่ยากจนแตกแยก หรือมาจากครอบครัวที่ใช้ความรุนแรงในการเลี้ยงดู เด็กสามารถมีการปรับตัวและพัฒนาตนเองได้ดี โดยมีพลังทั้งทางด้านร่างกายและด้านจิตใจที่จะต่อสู้ฟันฝ่าสิ่งแวดล้อมต่างๆที่เป็นอุปสรรคไปได้ด้วยดี เด็กที่มีบุคลิกภาพการปรับตัวเพื่อสู่ความเป็นเลิศ(Resilience) มีคุณลักษณะที่สำคัญคือ

1. มีทักษะในการเข้าสังคมดี
2. มีบุคลิกภาพที่สามารถเข้ากับเพื่อน ได้ง่าย (Being Friendly)
3. มักวางตัวแบบสบายๆทำให้สามารถเข้ากับเพื่อนร่วมรุ่นที่มีอายุรุ่นราวคราวเดียวกัน หรือผู้ใหญ่ได้เป็นอย่างดี
4. มีอารมณ์ดีทำให้การคบหาสมาคมกับผู้อื่นเกิดขึ้นได้ง่าย

ด้วยคุณลักษณะเหล่านี้เป็นการส่งเสริมให้บุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพในการปรับตัวเพื่อสู่ความเป็นเลิศมีสัมพันธภาพที่ดีกับครอบครัวและสมาชิกในครอบครัว เป็นผลให้บุคคลดังกล่าวมีความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าและสามารถควบคุมตนเอง ได้ดี นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพการปรับตัวเพื่อสู่ความเป็นเลิศจะประสบความสำเร็จสูงและส่วนใหญ่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ดี แต่นั่น ไม่ได้หมายความว่าเด็กทุกคนจะสามารถมีบุคลิกภาพการปรับตัวเพื่อสู่ความเป็นเลิศได้เหมือนกันหมด เด็กบางคนไม่มีบุคลิกภาพดังกล่าวเลย ซึ่งน่าจะกล่าวได้ว่าบุคลิกภาพการปรับตัวเพื่อสู่ความเป็นเลิศนั้น เป็นบุคลิกภาพพื้นฐานเฉพาะตัวบุคคล (ศิริเพิ่ม เขาวนัสศิลป์, 2546)

แม้ว่า ทั้งภาครัฐและเอกชนจะจัดให้มีการแข่งขัน สนับสนุนกีฬานานาชาติไหนก็ตาม หากเด็ก และเยาวชนยังขาดแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมและไม่มีการปรับตัวเพื่อสู่ความเป็นเลิศ การจะเห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของกีฬานั้นๆก็คงเป็นไปได้ยาก ทั้งนี้สิ่งต่างๆที่เป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้กีฬาเทนนิสมีความเจริญก้าวหน้า แรงจูงใจและการปรับตัวเพื่อสู่ความเป็นเลิศ นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะว่าแรงจูงใจเป็นคุณลักษณะที่สามารถเรียนรู้และพัฒนาได้ตลอดเวลา และการปรับตัวเพื่อสู่ความเป็นเลิศก็สามารถพัฒนาได้ดี โดยมีพลังเสริมทางด้านร่างกายและจิตใจ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงให้ความสนใจที่จะศึกษาว่า มีสิ่งใดหรืออะไรที่เป็นแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรม และการปรับตัวเพื่อสู่ความเป็นเลิศของนักกีฬาเทนนิสมีอะไรบ้างต่างจากผู้ที่ไม่ใช่ นักกีฬาอย่างไร เพื่อจะได้วางแผนการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม และพัฒนากีฬาเทนนิสต่อไป

ผู้วิจัย ได้มุ่งศึกษาแรงจูงใจของผู้ที่มีการเล่นกีฬาเทนนิสและการปรับตัวเพื่อสู่ความเป็นเลิศทางด้านบุคลิกภาพ เพื่อที่จะเข้าใจพฤติกรรมเหล่านั้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมให้เกิดพฤติ

กรรมในการเล่นกีฬาเทนนิสอย่างสม่ำเสมอและเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน การกีฬา
เทนนิสด้วย

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

การศึกษาเรื่องแรงจูงใจและการปรับตัวเพื่อสู่ความเป็นเลิศของนักกีฬาเทนนิสและผู้ที่ไม่ใช่
นักกีฬามีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังนี้

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเล่นกีฬาของนักกีฬาเทนนิสและผู้ที่ไม่ใช่ นักกีฬา
2. เพื่อศึกษาการปรับตัวเพื่อสู่ความเป็นเลิศของนักกีฬาเทนนิสและผู้ที่ไม่ใช่ นักกีฬา
3. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเล่นกีฬาและการปรับตัวเพื่อสู่ความเป็นเลิศของนัก
กีฬาเทนนิสและผู้ที่ไม่ใช่ นักกีฬา
4. เพื่อหาความสัมพันธ์ของแรงจูงใจในการเล่นกีฬาและการปรับตัวเพื่อสู่ความเป็นเลิศ

นิยามศัพท์เฉพาะ

แรงจูงใจ หมายถึง สภาวะทางจิตใจที่กำหนดทิศทางในการเกิด หรือยับยั้งการเกิด
พฤติกรรมการออกกำลังกายอย่างมีเป้าหมาย หรือทิศทางเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคล
แบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ แรงจูงใจด้านร่างกาย แรงจูงใจทางด้านจิตใจ และแรงจูงใจด้านสังคม
และสิ่งแวดล้อม

แรงจูงใจด้านร่างกาย หมายถึง แรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการและ ความรู้สึกเกี่ยวกับ
สภาพร่างกายของบุคคลที่ทำให้เกิดการเล่นกีฬา เช่น สุขภาพแข็งแรง ต้องการมีร่างกายที่ได้สัดส่วน
มีบุคลิกภาพที่ดี น้ำหนักตัวที่เหมาะสม เป็นต้น

แรงจูงใจด้านจิตใจ หมายถึง แรงจูงใจที่เกิดขึ้น และส่งผลโดยตรงต่อความรู้สึกนึกคิด
ภายในจิตใจที่จะกระตุ้นให้เกิดการเล่นกีฬา เช่น การคลายเครียด มีสุขภาพจิตที่ดี มีความสนุกสนาน
ความภูมิใจในตนเอง มีอารมณ์ที่ดี เป็นต้น

แรงจูงใจด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม หมายถึง แรงจูงใจที่เกิดจากอิทธิพลของบุคคลอื่นๆ
รอบข้างรวมไปถึงสภาพสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเล่นกีฬา หรือ กระตุ้นให้มีการเล่นกีฬา เช่น
พ่อแม่ พี่น้อง คู่ครอง เพื่อน สนามกีฬา สภาพอากาศ ความต้องการการยอมรับในสังคม เป็นต้น

การปรับตัวเพื่อสู่ความเป็นเลิศ หมายถึง บุคคลที่สามารถจัดการกับงานที่ทำได้ดี มีความ
สามารถในการเผชิญหน้าและเอาชนะต่อปัญหาได้ดีมีความเข้มแข็งและยืนหยัดต่อสู้กับมรสุมชีวิต
จนสามารถประสบความสำเร็จได้ อุทิศตนเพื่อช่วยเหลือสังคม และมีสัมพันธ์ภาพกับคนอื่นด้วย วัด
โดยใช้คะแนนที่ได้จากการตอบแบบทดสอบที่เป็นตัวแปรย่อย 2 ตัวแปร คือ บุคลิกภาพการปรับตัว
เพื่อสู่ความเป็นเลิศจากลักษณะนิสัยเฉพาะตัว (Trait resilient personality) (ในช่วงวัยเด็ก) และ

บุคลิกภาพการปรับตัวเพื่อสู่ความเป็นเลิศจากลักษณะนิสัยเนื่องจากสิ่งแวดล้อม (State resilient personality) (ในช่วงปัจจุบัน) (Grotberg, 1995)

นักกีฬาเทนนิส หมายถึง นักกีฬาที่เป็นตัวแทนนักกีฬาเทนนิสของมหาวิทยาลัยต่างๆที่เข้าร่วมแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 31 ระหว่างวันที่ 10-17 มกราคม 2547 ณ สนามกีฬาสมโภชเชียงใหม่ 700 ปี

ผู้ที่ไม่ใช่ นักกีฬา หมายถึง นักศึกษาที่เล่นกีฬาเทนนิสเป็นประจำสม่ำเสมอ ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และเข้าร่วมการคัดเลือกเป็นตัวแทนนักกีฬาเทนนิสโดยการเข้าร่วมการแข่งขันในรายการ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่โอเพ่น แต่ไม่ได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนนักกีฬาเทนนิสของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาแรงจูงใจและการปรับตัวเพื่อสู่ความเป็นเลิศของนักกีฬาเทนนิสและผู้ที่ไม่ใช่ นักกีฬามีขอบเขตเนื้อหาของการศึกษาดังนี้

1. แรงจูงใจด้านร่างกาย
2. แรงจูงใจด้านจิตใจ/อารมณ์
3. แรงจูงใจด้านสังคม/สิ่งแวดล้อม
4. การปรับตัวเพื่อสู่ความเป็นเลิศ

ขอบเขตของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาแรงจูงใจและการปรับตัวเพื่อสู่ความเป็นเลิศมีขอบเขตของประชากรในการศึกษาในครั้งนี้คือนักกีฬาเทนนิส ที่เข้าร่วมแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 31 ระหว่างวันที่ 10-17 มกราคม 2547 ณ สนามเทนนิสสมโภชเชียงใหม่ 700 ปี และนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มาเล่นเทนนิสในสนามเทนนิสมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในตอนเย็น โดยทำการสุ่มตัวอย่างมากลุ่มละ 50 คน

ระยะเวลาในการศึกษา

ในการศึกษาแรงจูงใจและการปรับตัวเพื่อสู่ความเป็นเลิศของนักกีฬาเทนนิสและผู้ที่ไม่ใช่ นักกีฬา มีระยะเวลาการศึกษาตั้งแต่ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2546 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2547

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

การศึกษาแรงจูงใจและการปรับตัวเพื่อสู่ความเป็นเลิศของนักกีฬาเทนนิสและผู้ที่มีใช้นักกีฬาที่มีประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาดังนี้

1. ทราบถึงแรงจูงใจในการเล่นกีฬาของนักกีฬาเทนนิสและผู้ที่ไม่ใช่นักกีฬา
2. ทราบถึงการปรับตัวเพื่อสู่ความเป็นเลิศของนักกีฬาเทนนิสและผู้ที่ไม่ใช่นักกีฬา
3. ทราบถึงความแตกต่างระหว่างการปรับตัวเพื่อสู่ความเป็นเลิศของนักกีฬาเทนนิสและผู้ที่ไม่ใช่นักกีฬา
4. ทราบถึงความสัมพันธ์ของแรงจูงใจในการเล่นกีฬาและการปรับตัวเพื่อสู่ความเป็นเลิศของนักกีฬาเทนนิส
5. ผลจากการศึกษาสามารถนำเสนอเป็นข้อมูลในการจัดการเรียนการสอนกีฬาเทนนิสและการศึกษาค้นคว้าวิจัยครั้งต่อไป